

## Nr 135.

Ankom till Riksdagens kansli den 16 maj 1913 kl. 2 e. m.

*Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skorpetorp nr 1 i Kalmar län.*

I en till Riksdagen den 25 april 1913 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 301, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att 15 till förra överstlöjtnantsbostället 1 mantal Skorpetorp nr 1 i Döderhults socken av Kalmar län hörande, med I—XV betecknade lägenheter må, var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område, från egendomen upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande.

»Vid en under år 1912 å förra överstlöjtnantsbostället 1 mantal Skorpetorp nr 1 i Döderhults socken av Kalmar län hållen uppskattningsförrättning för utarrendering från den 14 mars 1914 av nämnda egendom, som lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hava uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning av lägenheter från egendomen.

Uti skrivelse den 1 november 1912 har domänstyrelsen underställt detta ärende Kungl. Maj:ts prövning och därvid överlämnat instrumentet över berörda förrättning samt övriga till ärendet hörande handlingar, däribland en av extra lantmätaren Ture Westergren år 1911 upprättad karta över alla ägora till egendomen jämte beskrivning.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

*Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 10 saml. 75 häft. (Nr 133—135.)*

Ifrågavarande egendom, som är belägen 1 kilometer från Skorpe-  
torps station å Ruda—Oskarshamns järnväg och 6 kilometer från Påskalla-  
viks köping, innehåller en areal av 665 hektar 16.15 ar, därav 114 hektar  
63.5 ar tomt och åker, 3 hektar 76.7 ar äng och odlingsmark, 516 hektar  
16.4 ar avrösningsjord och 30 hektar 59.55 ar impediment.

Å egendomen finnas flera torp, vilkas innehavare anhållit att under  
nästkommande arrendeperiod få torpen på arrende direkt av staten.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att nedannämnda lägenheter  
och områden, å kartan angivna med heldragna röda linjer och betecknade  
med nr I till och med XV, skulle avsöndras och försälas med nedan-  
stående saluvärden, nämligen:

Nummer	Ägofigurer å kartan	Areal		Saluvärde		Arrende- värde kronor	Innehavare
		åker ar	avrös- ningsjord ar	kronor	därav för skog kronor		
Lägenheter med innehavarna tillhöriga hus.							
I	206—208	1.9	45.9	258: 10	58: 10	10: —	K. G. Karlsson Ström
II Berget	233—240	2.9	43.9	206: 50	6: 50	10: —	P. J. Bogren
III Karls- berg	829, av 830, 831—833, av 834, 837	51.9	36.2	366: 65	41: 65	15: —	K. E. Karlsson
IV Nydal	610, 611, 614, 615	8.2	7.8	100: —	—	5: —	Aug. Nilsson
V Kronoborg	612, 613, 838	18.9	30	255: 20	15: 20	12: —	P. E. Ågren
Obebyggda områden.							
VI	609, 616	12.5	23	343: 10	183: 10	8: —	
VII	826—828	45	77	605: 95	205: 95	15: —	
VIII	423—425	20.8	25.2	216: 60	16: 60	10: —	
IX	711, av 712, av 713	43.3	11.9	325: —	—	10: —	
X	706—710	79.5	8.5	400: —	—	12: —	
XI	644, 704, 705	89.2	39.5	630: —	30: —	20: —	
XII	257—262	26.4	70.1	577: 20	177: 20	15: —	
XIII	186	—	13.3	50: —	—	2: —	
Lägenheter med kronan tillhöriga hus.							
XIV	336, av 618	6.3	14.7	233: 60	8: 60	10: —	J. F. Karlsson
XV	335, av 618	9.1	27.8	387: 60	12: 60	15: —	E. K. Johansson

Vid uppskattningsförrättningen hava såsom spekulanter å ovan-  
berörda med nr VI—XIII betecknade lägenheter anmält sig vissa i upp-

skattningsinstrumentet namngivna personer. Vidare hava åtskilliga stenarbetare från Vånevik tillkännagivit sin önskan att förvärva bostadslägenheter å egendomen, men då de ville köpa av egendomens allra bästa åkerjord eller ägofigurerna å kartan nr 722—724 och 765—779 och ej kunde förmås att åtnöjas med annan såsom åkerjord mindervärdig mark samt mindre områden än sökandena i uppenbart spekulationssyfte begärde, hava uppskattningsmännen ansett, att flera än förenämnda avsondringar ej borde ifrågakomma, liksom att lägenheten Ekelund, betecknad med nr Va samt försedd med boningshus och uthus, tillhöriga jordarbetaren N. G. Nilsson, ej borde, såsom belägen inuti ett gärde invid gården, avsondras och försäljas.

Härjämte hava uppskattningsmännen i likhet med vederbörande jägmästare föreslagit, att större delen av egendomens utmark, nämligen de områden, som äro belägna dels väster om Lillån, dels öster om allmänna vägen från Oskarshamn till Påskallavik och närmare angivna å kartan med heldragna röda linjer, utgörande omkring 460 hektar, skulle vid nu löpande arrendeperiods utgång avsättas till kronopark. Bifölles detta förslag, finge de torpare, vilkas torp vore belägna inom det ifrågasatta kronoparksområdet, sin ovanberörda önskan att få torpen på arrende direkt av staten uppfyllt.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har biträtt uppskattningsmännens förslag samt hemställt, att såväl de med innehavarna tillhöriga hus bebyggda som de med kronans hus försedda lägenheterna måtte till inköp hembjudas innehavarna samt att de obebyggda områdena måtte utbjudas till försäljning enligt 9 punkten i nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar.

Överjägmästaren i Smålands distrikt har ej haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

Jämväl domänstyrelsen har biträtt detta förslag.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

Stockholm den 16 maj 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

*Närvarande:* herrar Tamm, Odelberg, frih. De Geer, Paulson, Fahlén, Lindblad, Pers, Ericsson, Lundell, greve Hamilton, Kronlund, Linders, Hellström, Lundström, Ekerot och Nilsson i Tänga.